

ΑΝΑΛΥΣΗ

Του ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Τώρα έχουμε πρόβλημα και στις κατασκευές

Οι περισσότεροι άνθρωποι που κινούνται στον χώρο της οικονομίας θεωρούν ότι οι κατασκευές «πετούν» στην Ελλάδα. Αν τους ρωτούσαν θα απαντούσαν με σιγουριά ότι έχουμε «οργασμό» κατασκευαστικής δραστηριότητας. Ότι θα... τρώμε με «χρυσά κουτάλια» από το ανεκτέλεστο των εταιρειών του κλάδου για μια γενιά. Η πραγματικότητα είναι ότι οι επενδύσεις σε κατασκευές έφτασαν στην Ελλάδα μόλις το 6% του ΑΕΠ το 2024 και παρότι είναι η καλύτερη επίδοση εδώ και πολλά χρόνια, βρισκόμαστε βαθιά στον πάτο της Ευρώπης (μέσος όρος 10%). Αυτή είναι η επίδοση της χώρας όπου δεν χτιζόταν ούτε κεραμίδι

για σχεδόν μια δεκαετία. Που τα έργα υποδομής ήταν είδος προς εξαφάνιση. Που για να δούμε μπετονιέρα επί το έργον έπρεπε να επισκεφθούμε το υπό κατασκευήν, στις αρχές της δεκαετίας του 2010, έργο του «Σταύρος Νιάρχος». Σε αυτή τη χώρα η απόκλιση παραμένει τεράστια παρά τον πακτωλό χρημάτων του Ταμείου Ανάκαμψης και δεν φαίνεται πως θα καλυφθεί.

Τα στοιχεία που επεξεργάστηκαν οι οικονομολόγοι του IOBE για λογαριασμό του ΤΜΕ-ΔΕ (Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Εργων) δείχνουν ότι πλέον η ανάγκη σε επιπλέον προσωπικό στον κλάδο έχει μειωθεί στο μισό σε σχέση με το παρελθόν. Έχει περιοριστεί πλέον στους 25.000 εργαζομένους, όταν πριν από μια διετία ο κλάδος αναζητούσε, γιατί του έλειπαν, πάνω από 50.000 εργαζομένους.

Το πρόβλημα ενός κομματιού των κατασκευών, της οικοδομής, είναι γνωστό. Η αγορά έχει «παγώσει» μετά την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας τον περασμένο Δεκέμβριο, που έβγαλε αντισυνταγματικό τον νόμο με τον οποίο έκτιζε η χώρα από το 2011. Το γεγονός ότι έτρεξαν πολλοί κατασκευαστές να προλάβουν να εκδώσουν άδειες με το προηγούμενο καθεστώς εξηγεί το +15% των νέων οικοδομικών αδειών του 2024. Ακολούθησε, όμως, μια απότομη βουτιά -51% στις νέες οικοδομικές άδειες τους πρώτους δύο μήνες του 2025. Και η κατάσταση, τουλάχιστον για φέτος, δείχνει μη αναστρέψιμη. Στο αισιόδοξο σενάριο του IOBE, εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί σημαντικά το 2025, αλ-

λά θα έχει μια μείωση τουλάχιστον 20% και στις κατασκευές κατοικιών το 2026. Στο απαισιόδοξο σενάριο, η πτώση το 2026 θα φτάσει το 40%. Για το 2027 δεν μπορεί να προβλέψει κανείς τίποτα. Εδώ δεν γνωρίζουμε ούτε το πώς ούτε το πού επιτρέπεται να χτίσουμε, σιγά μην μπορούμε να υπολογίσουμε πώς θα κινηθεί η αγορά.

Οι κατασκευές, όπως και μεγάλο μέρος της οικονομίας, κινούνται με ορίζοντα το πολύ διετίας. Ως το τέλος του 2026. Μετά, όταν και θα έχουν τελειώσει και οι εντάξεις στις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, ουδείς γνωρίζει τι έπεται.